

Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine

Keskkonnaamet

Maapaju looduskaitseala
2026

Liggi Namm

Üldinfo

Küsimus	Vastus
Kaitstava loodusobjekti nimi	Maapaju looduskaitseala
KKR kood	KLO1000314
Asukoht (maakonnad)	Harju maakond
Kaitse alla võtmise aeg (ala moodustamise aasta)	2005
Vöönd(id):	
loodusreservaatide arv	0
loodusreservaatide kogupindala	0
sihtkaitsevööndite arv	1
sihtkaitsevööndite kogupindala	450,9
piiranguvööndite arv	0
piiranguvööndite kogupindala	0
IUCN kategooria(d)	Ib
Natura 2000 võrgustiku alad	Maapaju loodusala
Kaitseala valitseja	Keskkonnaamet
Kogupindala (ha)	450,9
Maismaa pindala (ha)	450,9
Eraomandis oleva maa pindala (ha)	0
Kaitsekorralduskava nimi	Maapaju looduskaitseala kaitsekorralduskava 2017-2026
Kaitsekorralduskava tegevuskava periood	2017-2026
Tulemuslikkuse hindaja nimi	Liggi Namm
Tulemuslikkuse hindamise aasta	2026
Tulemuslikkuse hindamise kuupäev (pp.kk.aaaa). Kui hindamistabelit on värskemate andmete põhjal täiendatud, lisada ka uuendamise kuupäev ja vastava küsimuse number.	07.07.2026
Eelmise hindamise aeg (pp.kk.aaaa), s.h METT hindamine	
Loodusobjekti esile tõstmist vääriv tähtsus või eripära piirkonna, Eesti või Euroopa kontekstis* (*täita asjakohasusel)	

Hindamistabel

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
üldine	üldine	Kas alal on (ajakohane) kava?	Jah, alapõhine kaitsekorralduskava, lisaks kohalduvad liigikaitsekava(d) ja/või elupaiga tegevuskava(d)	EELIS	Lisaks alapõhisele kaitsekorralduskavale kohalduvad kaitstavate soode ja pärandniitude tegevuskavad ning metsise kaitse tegevuskava.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks olevate liikide esinemise/seisundi info oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud ≥90% väärtustele	kaitsekorralduskava	Kaitseväärtuseks (määrusega kaitse-eesmärgiks seatud) on üks liik - metsis ja tema seisund oli kindlaks tehtud.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks (kaitse-eesmärgiks) olevate elupaikade seisund oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud ≥90% väärtustele	kaitsekorralduskava	Kaitseväärtuseks (määrusega kaitse-eesmärgiks seatud) on 4 loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpi: rabad (7110*), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), siirdesoo- ja rabametsad (91D0*). Enne kaitsekorraldusperioodi algust oli värskest tehtud ülepinnaline elupaigatüüpide inventuur, mille käigus määrati seisundid.
planeerimine	seisund	Milline oli liikide seisundi andmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Väga hea - ≥90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuritud, seired, inventuurid, vaatlused)	kaitsekorralduskava, EELIS	Andmed pärinevad riiklikust seirest.
planeerimine	seisund	Milline oli elupaikade seisundiandmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Väga hea - ≥90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuritud, seired, inventuurid, vaatlused)	kaitsekorralduskava, EELIS	Enne kaitsekorraldusperioodi algust oli värskest tehtud ülepinnaline elupaigatüüpide inventuur.
planeerimine	seisund	Kas eelmisel kaitsekorraldusperioodil/selle kaitsekorraldusperioodi algul tuvastati andmelüki, mis takistasid lähteolukorra (kaitseväärtuste seisundi) kindlaks määramist?	Olulised andmelüngad puuduvad/ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, EELIS	
planeerimine	survetegurid	Kas ala kõigi kaitseväärtuste osas on survetegurid (otsesed negatiivsed mõjutegurid) tuvastatud?	Survetegurid on kindlaks määratud kõigile (100%) kaitseväärtustele (kui asjakohane)	kaitsekorralduskava	Kaitsekorralduskavas ei kasutata surveteguri vaid ohuteguri mõistet sarnases tähenduses.
planeerimine	survetegurid	Kas survetegurite olulisus ja ulatus on kindlaks määratud?	Survetegurite ulatus ja olulisus ei ole kindlaks määratud	kaitsekorralduskava	
planeerimine	survetegurid	Nimeta ala kõige olulisemad survetegurid?	inimtekkelised veerežiimi muutused	kaitsekorralduskava	Ainus survetegur on kunagi rajatud kuivenduskraavid.
planeerimine	survetegurid	Kas arvesse on võetud ka väljastpoolt kaitseala tulenevaid survetegureid?	Kaitseala piiridest väljaspoolt tulenevaid survetegureid ei ole arvestatud või puudub vastav informatsioon	kaitsekorralduskava	
planeerimine	eesmärgid	Kas ala elurikkusega seotud kaitseväärtustele on seatud kaitse-eesmärgid?	Ala-spetsiifilised kaitse-eesmärgid on seatud kõikidele kaitseväärtustele	kaitsekorralduskava	
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitseväärtuste kaitse-eesmärgid määratlevad elupaikade ja liikide soovitava seisundi?	Kaitse-eesmärkidega täpsustati kõigi elupaikade/liikide soovitatavat seisundit. Sihtväärtused on nii kvantifitseeritud kui ajaliselt piiritletud.	kaitsekorralduskava	
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärgid on seatud ka muudele kaitseväärtustele kui otseselt elurikkust puudutavatele kaitseväärtustele?	Ei ole asjakohane (alal puuduvad vastavad kaitseväärtused)	kaitsekorralduskava, Maa- ja Ruumiameti geoportaal	
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärgid on seatud ka sellistele hüvedele/väärtustele, mis ei ole määrusega ala kaitseväärtuseks seatud?	Jah	kaitsekorralduskava	Eesmärgid seatud ka niiskuselebestele kõrgrohtutetele (6430), siirde- ja õõtsiksoodele (7140), rohunditerikastele kuusikutele (9050) ning soostuvatele ja soo-lehtmetsadele (9080*).
planeerimine	meetmed	Kas kaitsealal on vaja aktiivseid kaitsekorralduslikke tegevusi (lisaks LKS alusel kohalduvale kaitsekorrale/piirangutele)?	Jah, täiendav sekkumine on vajalik	kaitsekorralduskava, Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem	Kaitsekorralduskava ei näe ette aktiivseid tegevusi, kuid hiljem on kavandatud kraavide sulgemise läbi loodusliku veerežiimi taastumisele kaasaaitamine.
planeerimine	meetmed	Kas kõikide kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamiseks kavandati vajalikud meetmed/tegevused?	Kaitsekorralduslikud meetmed on seatud kõikidele asjakohastele kaitse-eesmärkidele. Kõik meetmed on SMART.	kaitsekorralduskava	Meede on kraave mitte hooldada, jätta ala looduslikule arengule.
planeerimine	meetmed	Kas määratud meetmed näevad ette tegevusi väljaspool kaitseala piire?	Ei (teadaolevalt on vajadus tegevusteks väljaspool piire, kuid neid ei ole kavandatud)	kaitsekorralduskava	Kaitseväärtusi mõjutavad kuivenduskraavid ulatuvad ka looduskaitsealast väljapoole, kuid neid ei ole kaitsekorralduskavas käsitletud.
planeerimine	meetmed	Kas tegevused käsitlesid kõiki kaitsealal tuvastatud ja kaitseväärtusi mõjutavaid survetegureid?	Kõikidel peamistel surveteguritel on vastav meede.	kaitsekorralduskava	Survetegur on kuivendus, tegevus on kraave mitte hooldada, jätta looduslikule arengule.
rakendamine	sisendid	Kas saab välja tuua muid puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes/alusinfos (peale seisundiandmete puudujääkide)?	Ei, kaitsekorraldusperioodil ei ole selgunud olulisi puudujääke teadmistes	Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem, hindaja teadmised	
rakendamine	sisendid	Kas teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud annavad piisava teabe, et hinnata ellu viidud tegevuste edukust ja kaitse-eesmärkide saavutamist või nende suunas liikumist?	Seire võimaldab hinnata poolte või enama (50%-<100%) tegevuste tulemuslikkust/kaitse-eesmärkide saavutatust	EELIS, KESE	Tehakse metsise riiklikku seiret. Elupaikade seisundit saab suuresti hinnata kameraalselt, sest kogu ala asub sihtkaitsevööndis, kuid kaitsekorraldusperioodi lõpus võiks siiski pisteliselt hinnata elupaigatüüpide seisundinäitajaid.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/ vastuse põhjendus
rakendamine	sisendid	Kui teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud ei anna piisavat teavet, siis mida tuleb teha, et puudujääke lahendada?	Elupaikade seisundit saab suuresti hinnata kameraalselt, sest kogu ala asub sihtkaitsevööndis, kuid kaitsekorraldusperioodi lõpus võiks siiski pisteliselt hinnata elupaigatüüpide seisundinäitajaid.	hindaja arvamus	
rakendamine	sisendid	Kas seire-, inventuuride ja/või uuringute tulemusi kasutati ala kaitsekorralduse kohandamiseks?	Seiretulemusi on suures osas kasutatud ala kaitse korralduse/meetmete kohandamiseks	EELIS, KESE, Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem.	Kavandatud on Maapaju looduskaitseala kaitse-eeskirja muutmine (olemas on eelnõu), milles arvestatakse seirete ja inventuuride tulemusi. Kuigi kaitsekorralduskavas loodusliku veerežiimi taastamisele kaasaaitamise töid ei kavandatud, on need kavandatud 2025/2026 aastasse.
rakendamine	protsess	Kas huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava planeerimise etapis?	Jah - huvirühmi kaasati	Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem	Kogu looduskaitseala on riigi omandis olev maa sihtkaitsevööndis, RMK oli kaasatud, avalikku koosolekut ei korraldatud.
rakendamine	protsess	Kas kaitseala väärtuste ja kaitsekorralduse valdkonnas pädevaid huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava rakendamisse?	Jah - huvirühmi kaasati	Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem, Anija Vallavalitsuse ja RMK veebilehed	Veerežiimi taastamistööde projekteerimisse olid kaasatud erialaekspertid, tegevusi tutvustati avalikkusele.
rakendamine	protsess	Kas konsultatsioonide või tegevuste koordineerimise käigus tekkis teadaolevaid konflikte (vastasseise)?	Ei - konflikte ei tekkinud	internet, Keskkonnaameti piirkondlik looduskaitse planeerimise spetsialist	
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud pool-looduslike koosluste (niiduelupaikade) taastamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Selliseid tegevusi pole kaitsekorralduskavas planeeritud.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud märgaladega ja veekogudega (soolupaigad, jõed, järved) seotud taastamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Selliseid tegevusi pole kaitsekorralduskavas planeeritud.
väljundid	meetmed	Milline on koosluste hooldamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Selliseid tegevusi pole kaitsekorralduskavas planeeritud.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud liigikaitsetööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Selliseid tegevusi pole kaitsekorralduskavas planeeritud.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud muude otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmete (hooldus-, taastamis- ja ohjamismeetmed jms) ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Selliseid tegevusi pole kaitsekorralduskavas planeeritud.
väljundid	meetmed	Millised I ja II prioriteediga meetmed on tähtjaks rakendamata ja miks?	Kaitse-eeskirja muutmine pole veel kinnitatud, kuid on olemas eelnõu.	kaitsekorralduskava, Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem	
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga inventuurid, seire ja uuringud on ellu viidud?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Kaitsekorralduskavas ei planeerita inventuure, seireid, uuringuid, kuid metsise riiklikku seiret on tehtud.
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga ala valitsemisega seotud meetmed (kavad, kaitse-eeskirjad jms) on ellu viidud?	Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud.	kaitsekorralduskava, Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem	Kaitsekorralduskavas on planeeritud kaitse-eeskirja muutmine, millega on alustatud, kuid pole veel lõpuni jõutud. Kaitsekorralduskava uuendamise vajadus on kavandatud välja selgitada 2026. aastal (uut kava pole vajalik enne uue kaitse-eeskirja kinnitamist teha).
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga rekreatsiooni ja keskkonnaharidusega seotud meetmed on ellu viidud?	Kõik või enamik (≥90%) planeeritud meetmetest on ellu viidud. Kõik meetme aspektid on täidetud ja rakendatud.	kaitsekorralduskava, külastustaristu virtuaalkontor	Kavandatud on tähiste hooldamine, mida on tehtud (jälgitud korrasolekut).
väljundid	meetmed	Kas hinnataval perioodil on lisaks ellu viidud sellised kaitse-eesmäärke toetavaid tegevusi, mis ei ole ette nähtud kavaga?	Jah, koostatud on loodusliku veerežiimi taastamise projekt ja vastavalt sellele tehtud taastamistöid.	Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem, RMK veebileht	
väljundid	tulemused	Milline on nende liikide seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Kõigi või enamiku (≥90%) (suunis)liikide seisund on stabiilne või paranenud	EELIS, KESE	Kaitseväärtuseks on üks liik - metsis. Kaitsekorraldusperioodi algul (2017) olid viimased andmed 2013. ja 2014. aastast, mil kahes mängus oli kummaski 1 kukk (kokku 2 kukke). 2025. a seire järgi oli ühes mängus 4 kukke ja teises mitte ühtegi. Kokkuvõttes on kaitseala mängudes kukkede arv tõusnud. Kuigi siin küsimuses tuleb arvestada kaitsekorraldusperioodi, tasub mainimist, et kui vaadata pikemat perioodi, on kukkede arv oluliselt langenud: 2004. a oli kokku 10 kukke (ühes 7, teises 3).
väljundid	tulemused	Kui ≥90% liikide seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja peamised edutegurid?	Metsise arvukuse mittevähendamisele kaitsekorraldusperioodil on eeldatavasti aidanud kaasa kehtiv kaitsekord (sihtkaitsevööndi režiim), mis välistab majandustegevuse. Lisaks on metsisele kasuks, et Maapaju looduskaitseala ümbruses on tema kaitseks moodustatud püselupaigad. Looduskaitseala on osa suuremast metsise kaitse ja elupaiga kompleksist.	EELIS, KESE	
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste väärtuste seisund on halvenenud?	Ei ole asjakohane.	EELIS, KESE	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Milline on nende elupaikade seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Kõigi või enamiku (≥90%) kaitseväärtuste seisund on paranenud või on jäänud samaks.	EELIS, ortofoto, hindaja ekspertarvamus	Elupaikade viimased hindamised on tehtud 2016. aastal, mil tehti ülepinnaline inventuur. Arvestades, et kogu ala on sihtkaitsevöönd, kus majandustegevus on keelatud ja ortofoto järgi on ala endiselt looduslik, võib eeldada, et elupaigatüüpide seisund on vähemalt stabiilne. Hindamise aastal tehakse alal veerežiimi taastamistööd (kraavide sulgemist), mis võib lühiajaliselt väikesel pindalal mõnda elupaika kahjustada, kuid pikas ja suures plaanis mõjub see tegevus elupaikadele soodsalt.
väljundid	tulemused	Kui ≥90% elupaikade seisund on sama või paranenud, siis palun tooge välja peamised edutegurid?	Edu on taganud sobiv kaitsekord (sihtkaitsevööndi režiim), mis välistab majandustegevuse.	Riigi Teataja, hindaja arvamus	
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste elupaikade seisund on halvenenud?	Ei ole asjakohane.	EELIS, KESE	
väljundid	tulemused	Milline on ala kaitsekorralduse mõju ökosüsteemi teenustele?	Ökosüsteemi teenuste pakkumine on oluliste muutusteta	Keskkonnaagentuur, ELME kaardikihid	Hindamisel on lähtutud suunised vastamiseks sellest osast, mida teha siis, kui muutust pole võimalik hinnata. Maapaju looduskaitseala hindepunktid nelja ökosüsteemi teenuse (mulla org C, elupaigahüve, tolmeldamine, vee reguleerimisvõime) kaardi alusel skaalal 0-10 on 7,14 (keskmise).
väljundid	tulemused	Millised on olnud muutused ala ökoloogilises sidususes?	Ökoloogiline sidusus on hea või paranenud	Keskkonnaagentuur, ELME kaardikihid	Hindamisel on lähtutud suunised vastamiseks sellest osast, mida teha siis, kui muutust pole võimalik hinnata. Maapaju looduskaitseala sidususe hindepunktid ELME kaardikihtide alusel on 89,88 (hea).
väljundid	tulemused	Kas on tuvastatud ala kaitsekorra rikkumisi?	Puuduvad teadaolevad rikkumised	OKAS, väärtomenetluse portaal	
väljundid	tulemused	Kas teie hinnangul on ala kaitsekord olnud sobiv ja piisavalt tõhus kaitse-eesmärkide saavutamise toetamiseks?	Jah	Riigi Teataja	Kogu alal on sihtkaitsevööndi režiim, mis on kaitseväärtuste säilimiseks sobiv.
väljundid	tulemused	Kas määrukses nimetatud ala kaitseväärtused on asjakohased ja piisavad?	Ei, kuid kaitse-eeskirja/määruse muutmine on juba töös	Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteem, EELIS	Vajalik on täiendada kaitseväärtuste nimekirja, lisades sinna elupaigatüübid niiskuselembesed kõrgrohustud (6430), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning liikidest kõdu-koralljuur. Koostatud on eelnõu.
muu	muu	Muud tähelepanekud ja kommentaarid, mida soovite lisada	Maapaju LKA on osa Kaitseväärtuste keskpõlügeni hüvitusmeetmete kavast (https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/keskpolu goon), et tagada kaitse linnudirektiivi I lisas nimetatud metsisele ja tema elupaikadele.		

Skoor

	Max skoor	Hindamise skoor	Tulemus (%)
Koondskoor	87	73	83,9%
Üldine	3	3	100,0%
Seisund (planeerimine)	15	15	100,0%
Survetegurid (planeerimine)	9	3	33,3%
Eesmärgid (planeerimine)	9	9	100,0%
Meetmed (planeerimine)	9	6	66,7%
Sisendid (rakendamine)	9	7	77,8%
Protsess (rakendamine)	6	6	100,0%
Meetmed (väljundid)	6	5	83,3%
Tulemused (väljundid)	21	19	90,5%

Üldine	3	3	100,0%
Planeerimine	42	33	78,6%
Rakendamine	15	13	86,7%
Väljundid	27	24	88,9%

Mõisted ja lühendid

Mõiste	Selgitus
Kaitseväärtus	Ala kaitse alla võtmise määruks/kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk).
Kaitse-eesmärk	Kaitseväärtuse soovitud seisund.
Kava	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduse aluseks olev tegevuskava: kaitsekorralduskava, liigi kaitse tegevuskava, elupaiga tegevuskava.
KKK	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduskava.
Kaitsekorraldusperiood	Esmakordsel hindamisel ja ajakohase (s.t kava sisu on olnud üldjoontes jätkuvalt asjakohane) kava olemasolul on hinnatava kaitsekorraldusperioodi alguseks kava algus/koostamise aeg ja perioodi lõpuks hindamise aeg. Kava puudumisel ja/või korduval hindamisel saab kaitsekorraldusperioodiks arvestada hindamistsükli pikkust/eelmise hindamise läbi viimise aega (vastavalt hindamise korraldusele 10 või 12 aastat).
Survetegur	Kaitseväärtuse soodsa seisundi säilimist või saavutamist negatiivselt mõjutav tegur (nt reostuskoormus, häiringud, maaparanduse mõju, intensiivne maakasutus, võõrliikide surve jm)
Kaitsekorralduslikud meetmed	Tegevused, mida tuleb rakendada kaitse-eesmärkide saavutamiseks, sh eesmärkide saavutamist ohustavate mõjutegurite ohjamine. Kaitsekorralduslike meetmete hulka kuulub elupaikade kaitsmine, säilitamine, loomine, taastamine, majandamine. Käesoleva hindamise kontekstis on eristatud: - looduskaitse-eeskirjast tulenev kaitsekord (õigusaktidega kehtestatud piirangud); - kaitseala n-õ aktiivne majandamine ehk täiendavate tegevuste planeerimine läbi tegevuskavade, tööplaanide, toetusprogrammide (nt elupaikade taastamine ja hooldamine, külastustaristu rajamine). N-õ aktiivsete meetmete puhul on omakorda eristatud: - looduskaitsemeetmed/otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmed ehk tegevused, mille rakendamisest võib oodata otsest kasu liikide või elupaikade seisundile (nt elupaiga taastamine, elupaiga hooldamine, võõrliigi tõrje). - toetavad meetmed ehk tegevused, mille kasu kaitseväärtustele on kaudne (nt seire seisundi tuvastamiseks, kava koostamine ja tulemuslikkuse hindamine tegevuste planeerimiseks, haridusprogrammid teadlikkuse tõstmiseks, kaitseala tähistamine piirangute rakendamiseks jm)
SMART	Mõistet SMART (specific, measurable, achievable, relevant, time-bound) kasutatakse siinkohal kaitse-eesmärkide ja meetmete kontekstis. "SMART" mudelile vastav eesmärk või meede on konkreetne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt määratletud.
Väljund (rakendatud tegevus)	Väljunditeks on ellu viidud tegevused ja nende mõõdetavad näitajad: nt taastatud või hooldatud alade pindala, rajatud külastustaristu pikkus, kontrollkäikude arv vms.
Tulemus (saavutatud seisund)	Tulemus on ellu viidud tegevuste abil saavutatud olukord, mis võib olla kirjeldatud läbi liikide ja elupaikade seisundi.
PAME hindamine	PAME (Protected Area Management Effectiveness) on IUCNi WCPA raamistikul põhinev lähenemine, millega hinnatakse kaitsealade valitsemise tulemuslikkust läbi aspekti kaudu — kontekst, planeerimine, sisendid, protsessid, väljundid ja tulemused. PAME hindamine näitab, kui hästi ala juhtimine aitab saavutada seatud looduskaitse eesmärgid.

Survetegurite kategooriad	Selgitus
põllumajandus	(intensiivne) maaharimine, karjatamine, taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamine jm
rohumaa hülgamine	niitmise või karjatamise lõppemine
põllumajandusmaade kuivendamine	põllumajandusmaade maaparandusüsteemid
metsandus	raied, raadamine, metsastamine jm
metsamaade kuivendamine	metsamaade maaparandusüsteemid
kaevandamine	kaevandamine, s.h turbakaevandused
energia tootmine (sh infrastruktuur)	hüdroenergia, tuulepargid, päikesepargid, elektriliinid jm
transport	teed, raudteed, sadamad, maismaa- ja veeliiklus jm
ehitustegevus ja asustus	asustuse laienemine, ehitustegevus, puhketegevused, reostus asustusest, äri- ja tootmistegevusest jm
elusorganismide kasutus	vesiviljelus, kalastamine, jahipidamine, toidu ja muu materjali kogumine loodusest, liikide või elupaikade kahjustamine jm
militaartegevused ja muud inimsekkumised	militaarialad, tarastamine, vandalism
võõr- ja problemaatilised liigid	võõrliigid, probleemsed kodumaised liigid jm
segaallikatest põhjustatud reostus	heited vette, heited pinnasesse, heited õhku, müra, valgusreostus jm
inimtekkelised veerežiimi muutused	maaparandus, veekogude hüdro-morfoloogia muutmine, veevõtt jm
looduslikud protsessid	erosioon, eutrofeerumine, koosluste looduslik areng, kisklus, kobraste tegevus, haigused ja parasiidid jm
loodusõnnetused	torm, põleng, maalihe, üleujutus jm
kliimamuutused	põuad, üleujutused, veerežiimi muutused, liikide levikuareali muutumine jm kliimamuutuste mõjul
muu	

Loodusdirektiivi aruande hinnangud	Selgitus
soodne	favourable = FV
ebapiisav	unfavourable-inadequate= U1
halb	unfavourable-bad = U2
teadmata	unknown=XX